

Nr 7.

Av herr **Ekman, Karl Johan, m. fl.**, angående åtgärder för beredande å de större högtidsaftnarna av arbetsledighet för personal inom handeln eller annan affärsverksamhet.

I lagen om arbetarskydd den 29 juni 1912 stadgas i 5 § mom. i), att arbete, som i nämnda lag avses, bör, där dess natur det medgiver, så anordnas, att arbetarna komma i åtnjutande av erforderlig söndagsvila. Därmed har erkännande givits åt den viktiga grundsatsen, att det är en plikt för det allmänna att sörja för, att arbetarna icke berövas den andliga och kroppsliga vila, utan vilken den dagliga kallelsen icke kan i längden tillfredsställande fullgöras och ännu mindre den inre personligheten utvecklas och höjas. I sistnämnda avseende äro av särskild betydelse de stora högtider, som bland vårt folk firas vid jul, nyår, trettondagen, påsk, pingst och midsommar. Redan aftonen förut, alltså på julafton, nyårsafton, trettondagsafton, påskafton, pingstafton och midsommarafton, pläga, där så kan ske, alla sysslor läggas å sido och en viss stillhet iakttagas såsom en förberedelse till den stundande högtiden.

På åtskilliga arbetsområden, särskilt inom fabriksindustrien, torde vara allmänt bruk, att ledighet beredes arbetarne på dessa dagar efter klockan 2 middagen. Inom andra områden åter blir det ofta så, att just dessa högtidsaftnar mera än eljest bliva tunga arbetsdagar med jäktande göromål ända till sent på kvällen. Särskilt är så förhållandet i den öppna handeln i städerna, framför allt vid jul och nyår. Det vore endast en gärd av rättvisa, om även åt den där anställda personalen bereddes, åtminstone på de större högtidsaftnarna, ledighet från arbetet. Till förverkligande av ett sådant önskemål synes emellertid ingen annan utväg erbjuda sig än en allmän föreskrift om att å dessa aftnar alla handelsbodas eller därmed jämförliga affärslokaler skola hållas stängda. Erfaren-

heterna från förra året, då jul- och nyårsafton inträffade på söndag och affärerna för den skull höllos stängda, visa att saken låter sig göra.

I vilken omfattning en dylik inskränkning i affärsverksamheten skulle kunna genomföras till förmån för den därstädes anställda personalen lär emellertid icke utan en föregående utredning kunna med full säkerhet angivas. De lagbestämmelser, som kunna komma att framgå ur en sådan utredning, böra givetvis avse riket i dess helhet, men torde måhända likväl kunna, så vitt rör handeln, lämpligen införas i lagen om förbud mot handels idkande under vissa tider av dygnet av den 5 juni 1909, vars bestämmelser skulle komma att i viss mån därav modifieras.

Med anledning härav hemställes vördsamt,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta utreda huruvida och i vilken omfattning åtgärder måtte kunna vidtagas till beredande av ledighet från arbetet för den inom handeln eller annan affärsverksamhet anställda personalen å de större högtidsaftnarna, särskilt jul- och nyårsafton, efter klockan 2 middagen, samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 20 januari 1917.

K. J. Ekman.
Jönköping.

C. H. von Mentzer.

K. J. Gustafsson.